

Vergaderjaar 2025–2026

36 820 XII

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (XII) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Miljoenennota)

Nr. 3

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 8 oktober 2025

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 22 september 2025 voorgelegd aan de Minister en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat. Bij brief van 26 september 2025 zijn ze door de Minister en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
P. de Groot

De griffier van de commissie,
Schukkink

Vragen en antwoorden

Vraag 1

Welke natuurorganisaties of ngo's ontvangen geld via deze begroting, en om welke bedragen gaat het en waarvoor is het bedoeld?

Antwoord vraag 1

In de begroting 2025 wordt bij budgettaire tabellen en in de subsidieoverzichten toegelicht aan welke organisatie lenW direct een bijdrage beschikbaar stelt in 2025. De bedragen variëren per jaar, per project en per subsidieregeling en zijn bijvoorbeeld bestemd voor de monitoring van natuur en milieu, uitvoering van specifieke pilots en projecten of kennisontwikkeling, voorlichting en educatie over klimaatadaptatie en biodiversiteit. Daarnaast ontvangen binnen de begroting van Hoofdstuk XII, indien het van toegevoegde waarde is voor het realiseren van de beleidsdoelstellingen, verschillende organisaties en NGO's financiële middelen via projectfinanciering.

Het gaat hierbij onder andere om bijdragen op het terrein van natuurbeheer, waterkwaliteit, circulaire economie en internationale samenwerking. In de centrale administratie wordt hier geen overzicht van bijgehouden.

Vraag 2

Wordt er geld besteed aan het programma Natuurherstel Noordzee? Zo ja, hoeveel geld gaat er naar dit programma per jaar?

Antwoord vraag 2

Het Programma Natuurversterking Noordzee is opgezet met middelen vanuit het klimaatfonds van (eenmalig) ca. 149 mln. Daarnaast is er (jaarlijks) 5 mln. vanuit EZ beschikbaar om ecologische ruimte te creëren zodat de windenergie-op-zee ambitie uitvoerbaar blijft.

De uitvoering is belegd bij de Staatssecretaris van LNV. De Minister van lenW is betrokken bij het programma maar levert geen financiële bijdrage.

Vraag 3

Wordt er in de begroting geld uitgetrokken voor oesterherstelprojecten? Zo ja, hoeveel geld gaat er naar dit programma per jaar?

Antwoord vraag 3

Het Ministerie van lenW levert geen bijdrage aan oesterherstelprojecten. Wel wordt er in het kader van het Programma Natuurversterking Noordzee gewerkt aan oesterherstel.

Vraag 4

Hoeveel geld gaat er in totaal naar natuurherstel in water (Noordzee, rivieren, grote wateren) en hoeveel daarvan is een nationale kop bovenop de Europese verplichting?

Antwoord vraag 4

Het Ministerie van lenW besteedt geen middelen aan specifiek voor natuurherstel in water. Wel besteedt lenW middelen aan het opstellen van de Natura 2000-beheerplannen en de maatregelen die voortvloeien uit de Kaderrichtlijn Water (KRW) en Kaderrichtlijn Marine Strategie (KRM). Dit zijn Europese verplichtingen. Dit betreft echter alleen beheer van natuur of maatregelen die kunnen dragen aan een betere natuur, niet specifiek voor natuurherstel.

Gezamenlijk met de Staatssecretaris van LNV neemt de Minister van IenW maatregelen in het kader van de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Middelen voor PAGW staan grotendeels bij IenW op de begroting. Deze maatregelen volgen niet direct uit een Europese richtlijn maar dragen bij aan het doelbereik van richtlijnen zoals de KRW, Vogel- en Habitatrichtlijn en Natuurherstelverordening.

Vraag 5

Kunt u aangeven wat het totale bedrag aan verplichtingen, uitgaven en ontvangsten is in de vastgestelde begroting van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor 2025?

Antwoord vraag 5

Voor de beleidsbegroting HXII is de laatste vastgestelde begroting de eerste suppletoire begroting 2025 met een totaalbedrag aan verplichtingen van 13.794.317.000, uitgaven van 14.180.808.000, en ontvangsten van 111.266.000 euro.

In de voorliggende suppletoire begroting september 2025 is het totale bedrag gewijzigd naar verplichtingen van 14.079.373.000, uitgaven van 14.182.158.000, en ontvangsten van 177.122.000 euro, zoals opgenomen in het voorstel van wet.

Vraag 6

Wat is het bedrag aan uitgaven dat in de september-suppletoire begroting 2025 is toegevoegd aan artikel 16 Openbaar vervoer en spoor?

Antwoord vraag 6

Met de Suppletoire Begroting September is in totaal 88.912.000 euro toegevoegd aan Artikel 16 spoor. Onderdeel van dit bedrag is de desaldering van € 50 miljoen die niet tot betaling komt. Zie de toelichting bij vraag 7 en 8.

Vraag 7

Kunt u toelichten hoe de mutatie bij artikel 16 Openbaar vervoer en spoor zich verhoudt tot de vergoeding van 50 miljoen euro aan NS voor het op orde houden van de dienstregeling tijdens de coronapandemie?

Vraag 8

Kunt u uiteenzetten hoe de vergoeding van 50 miljoen euro aan NS zich verhoudt tot de eerdere beschikbaarheidsvergoedingen voor het openbaar vervoer?

Antwoord vragen 7 en 8

Er zijn enkele openstaande financiële verplichtingen tussen IenW en NS uit de vorige concessieperiode afgewikkeld, waaronder de door IenW gestelde spoorstaafschade op de HSL-infrastructuur tot en met 2024 en een aanvraag van NS in de zomer van 2021 voor een vergoeding in aanvulling op de BVOV 2021 voor het op orde houden van de dienstregeling tijdens de coronapandemie. IenW en NS stellen de vergoeding voor de door IenW gestelde spoorstaafschade op de HSL-infrastructuur tot en met 2024 vast op een bedrag van € 50 miljoen. IenW en NS stellen de door NS aangevraagde vergoeding in aanvulling op de BVOV 2021 voor het op orde houden van de dienstregeling tijdens de coronapandemie vast op hetzelfde bedrag. De verrekening zal zonder betaling plaatsvinden vanwege de gelijke omvang van de verplichtingen. De vastlegging in de begroting vindt plaats via een desaldering van € 50 miljoen, d.w.z. via een gelijktijdige ophoging met € 50 miljoen van zowel de ontvangsten als de uitgaven en dus zonder invloed op het begrotingssaldo.

Vraag 9

Hoeveel bedragen de verplichtingen en uitgaven bij artikel 26 Bijdrage investeringsfondsen na verwerking van de mutaties in de september-suppletoire?

Antwoord vraag 9

Na verwerking van de mutaties in de suppletoire begroting september 2025 bedraagt het verplichtingenbudget 10.589.431.000 en het uitgavenbudget 10.589.431.000 euro, zoals opgenomen in het voorstel van wet.

Vraag 10

Kunt u toelichten welk saldo aan baten en lasten is begroot voor Rijkswaterstaat in de september-suppletoire begroting 2025?

Antwoord vraag 10

Het begrote saldo aan baten en lasten voor Rijkswaterstaat is – 57.367.000 in de suppletoire begroting september 2025, zoals opgenomen in het voorstel van wet en in de agentschapsparaagraaf RWS in de memorie van toelichting.

Vraag 11

Hoeveel bedraagt de loon- en prijsbijstelling die is overgeboekt naar het Mobiliteitsfonds en Deltafonds in 2025?

Antwoord vraag 11

De loon- en prijsbijstelling die is overgeboekt naar het Mobiliteitsfonds en Deltafonds in 2025 bedraagt voor het Mobiliteitsfonds € 38,8 miljoen loonbijstelling en € 123,8 miljoen prijsbijstelling. Voor het Deltafonds bedraagt het € 11,3 miljoen loonbijstelling en € 19,2 miljoen prijsbijstelling.

Vraag 12

Voor welke projecten binnen artikel 14 Wegen en verkeersveiligheid zijn in 2025 verplichtingen doorgeschoven naar latere jaren en wat is de omvang van deze schuiven?

Antwoord vraag 12

Het verplichtingenbudget wordt met € 27,1 miljoen verlaagd. Dit wordt verklaard door de toegelichte uitgavenmutaties bij de verschillende artikelonderdelen:

14.01 Netwerk (– € 11,1 miljoen): dit wordt veroorzaakt door vertragingen in het opdrachtenbudget van Voertuigen en Digitale Infrastructuur (VDI) door de val van het Kabinet (– € 2,7 miljoen) en het opdrachtenbudget binnen netwerk o.a. door ontvangen prijsbijstelling wordt deels ingezet voor de dekking van de HXII-opgave Voorjaar 2025 van IenW (– € 4,1 miljoen), overboekingen naar artikel 16 OVS (– € 1,6 miljoen) en artikel 24 ILT (– € 2,2 miljoen) en de implementatie van CER/NIS2 (– € 1,2 miljoen), voorbereiding op en uitvoering van sectorale CSIRT-taken (– € 1,0 miljoen) en een herschikking in opdrachten bij VDI (€ 1,7 miljoen).

14.02 Verkeersveiligheid (– € 0,6 miljoen): dit betreft voornamelijk de toedeling van de loonbijstelling bij subsidies van Wegen en Verkeersveiligheid binnen artikel 14 (– € 0,5 miljoen).

14.03 Duurzame Mobiliteit (– € 16,5 miljoen): dit betreft voornamelijk de verlaging van het opdrachten budget bij de Klimaatfonds: Laadinfra Bouw (– € 14,9 miljoen) waardoor € 13,6 miljoen wordt overgeboekt naar het MF, waar Rijkswaterstaat het inzet ten behoeve van laadinfrastructuur en

baterijsystemen op de bouwplaats, onderzoekskosten en capaciteit bij RWS GPO en de overheveling van middelen naar RWS is over de jaren heen verdeeld. Er wordt € 1,3 miljoen van 2025 naar latere jaren verschoven, zodat na overheveling aansluit bij de verwachte uitgaven.

Vraag 13

Hoeveel bedragen de geraamde ontvangsten van de HSL-concessie in 2025 na bijstelling, en hoeveel wordt doorgeschoven naar 2026?

Antwoord vraag 13

Bij de suppletoire begroting september is de stand € 243,7 miljoen in 2025 en er is € 152,7 miljoen doorgeschoven naar 2026. Het opgehoogde budget in 2026 wordt zichtbaar gemaakt in de ontwerpbegroting 2026.

Vraag 14

Wat is de reden dat de ontvangsten van de HSL-concessie in 2025 121,7 miljoen euro lager zijn geraamd, en waarom worden de resterende ontvangsten doorgeschoven naar 2026?

Antwoord vraag 14

De ontvangsten met betrekking tot de HSL-concessie vallen lager uit dan begroot, omdat een kasschuif uit het verleden ervoor gezorgd heeft dat er in 2025 een onevenredige ophoging heeft plaatsgevonden. Het niet gerealiseerde bedrag schuift nu door naar 2026. In 2026 is lenW voornemens een nieuw Besluit HSL-heffing in te stellen. Dan wordt de gehele reeks opnieuw gezien.

Vraag 15

Kunt u inzicht geven in de verdeling van de 96,5 miljoen euro extra uitgaven voor het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS) binnen artikel 17 Megaprojecten verkeer en vervoer?

Antwoord vraag 15

Het budget over de jaren van het programma is meer in evenwicht gebracht met de planning van de projecten. Ten opzichte van de vorige stand (bij de Voorjaarsnota) is er aan de projecten voor de financiële uitgaven niets gewijzigd.

Vraag 16

Kunt u daarbij toelichten waarop de verhoging van 86,5 miljoen euro aan uitgaven voor het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer betrekking heeft?

Antwoord vraag 16

Het budget over de jaren van het programma is meer in evenwicht gebracht met de planning van de projecten. Ten opzichte van de vorige stand (VJN) is er aan de projecten in het programma als totaal niets gewijzigd in 2025.

Vraag 17

Wat is de achtergrond van de verplichtingschuif voor mobiliteitspakketten van – 169,1 miljoen euro?

Antwoord vraag 17

De schuif is nodig om de verplichtingen voor de SPUKS in het juiste ritme te krijgen, daar waar deze in 2025 niet aan gegaan kunnen worden. Het betreft de SPUKS Westflank Groningen, HOV4 en Lijn Pampus.